

הצהרה של הזכויות המיניות

מתוך הכרה בכך שזכויות מיניות הן חיוניות להשגת בריאות מינית ברמה הכי גבוהה שניתן, הארגון העולמי לבריאות מינית:

קובע שזכויות מיניות מבוססות על זכויות האדם האוניברסליות, המוכרות במסמכי זכויות אדם בינלאומיים ואזוריים, בחוקות וחוקים לאומיים, בתקנים ועקרונות של זכויות האדם, ובידע מדעי הקשור במיניות האדם ובריאות מינית.

מאשר שמיניות הינה ממד מרכזי בחיי האדם לאורך חייו, המקיפה את המין הביולוגי, זהויות מגדריות, תפקידי מגדר, נטייה מינית, חושניות, עונג, אינטימיות ורבייה. מיניות נחוות ומתבטאת באמצעות מחשבות, פנטזיות, רצונות, אמונות, גישות, עמדות, ערכים, התנהגויות, הרגלים, תפקידים ומערכות יחסים. בזמן שמיניות יכולה להיות כלולה בכל הממדים האלו, לא כולם תמיד נחווים או באים לדי ביטוי. המיניות מושפעת מיחסי גומלין בין גורמים ביולוגיים, פסיכולוגיים, חברתיים, כלכליים, פוליטיים, תרבותיים, משפטיים, היסטוריים, דתיים ורוחניים.

מכיר בכך שמיניות הינה מקור לעונג, רווחה ושגשוג ושהיא תורמת להרגשת הגשמה וסיפוק באופן כללי.

מאשר שבריאות מינית היא מצב פיזי, רגשי, מנטלי וחברתי של רווחה נפשית ביחס למיניות; זה לא רק העדר מחלה, חוסר תפקוד או חולשה. בריאות מינית דורשת גישה חיובית ומכבדת למיניות ויחסים מיניים, יחד עם האפשרות לקיים חוויות מענגות ובטוחות, נטולות כפייה, אפליה ואלימות.

מאשר שבריאות מינית לא יכולה להיות מוגדרת, מובנת או לצאת לפועל בלי הבנה מקיפה של מיניות.

מאשר שבכדי להשיג לשמר ולממש בריאות מינית, הזכויות המיניות של כל פרט מחייבות כבוד והגנה

מכיר בכך שזכויות מיניות מבוססות על חופש, כבוד ושוויון, טבועים בכל בן האדם וכוללות מחויבות להגנה מפני פגיעה.

מצהיר ששוויון ואי אפליה הם יסודות ההגנה והקידום של כל זכויות האדם וזה כולל איסור על הבחנה, הדרה או הגבלה על בסיס גזע, עדתיות, צבע עור, מין, שפה, דת, או כל דעה בכלל ופוליטית בפרט, שורשים לאומיים או חברתיים, רכוש, סטטוס, כולל מוגבלות, גיל, לאום, מצב משפחתי, נטייה מינית וזהות מגדרית, מצב בריאותי, מקום מגורים ומצב חברתי וכלכלי.

מכיר בכך שנטיות מיניות, זהויות מגדריות, ביטויי מגדר ושונות גופנית של האדם, מצריכים הגנה על זכויות אדם.

מכיר בכך שכל סוגי האלימות, ההטרדה, האפליה, ההדרה והסטיגמות הם הפרה של זכויות אדם, והם בעלי השפעה מכרעת על רווחת הפרט, המשפחות והקהילות.

מאשר שהחובה לכבד, להגן ולהגשים את זכויות האדם, חלה גם לגבי כל הזכויות והחירויות המיניות.

מאשר שהזכויות המיניות מגנות על הזכות האנושית להביע ולהגשים את המיניות ועל הזכות ליהנות מבריאות מינית, תוך התחשבות בזכויותיהם של אחרים.

זכויות מיניות הינם זכויות אדם הנוגעות למיניות

1. הזכות לשוויון וחוסר אפליה

כל אחד ואחת רשאי ליהנות מכל הזכויות המיניות המוצגות בהצהרה זו, בלי הבחנה משום סוג, כגון גזע, רקע עדתי, צבע עור, מין, שפה, דת, דעה בכלל ודעה פוליטית בפרט, רקע חברתי או לאומי, מקום מגורים, רכוש, מקום היוולדות, מוגבלות, גיל, לאום, מצב משפחתי, נטייה מינית, זהות וביטוי מגדרי, מצב בריאותי, מצב חברתי וכלכלי, או כל סטטוס אחר.

2. הזכות של האדם לחיים, לחירות ולביטחון

לכל אחד ואחת הזכות לחיים, לחירות ולביטחון, זכות שלא ניתן לאיים עליה, להגביל או לבטל אותה באופן שרירותי מסיבות הקשורות למיניות. סיבות אלו כוללות: נטייה מינית, התנהגויות ופעילות מיניות בהסכמה, זהות וביטויים מגדריים וקבלה או מתן שירותים הקשורים לבריאות מינית ובריאות הרבייה.

3. הזכות לאוטונומיה ושלמות גופנית

לכל אחד ואחת הזכות לשלוט ולהחליט באופן חופשי בנוגע לסוגיות הקשורות למיניות ולגוף. זה כולל בחירה בהתנהגות ופעילות מינית, בחירה במערכות יחסים ובבנות או בני זוג, תוך כדי התחשבות וכבוד בזכויותיהם של אחרים. קבלת החלטות מתוך חופש וידע, מצריכה הסכמה חופשית ומדעת לפני כל בדיקה, התערבות, טיפול, ניתוח או מחקר הקשור למיניות.

4. הזכות לחיים חופשיים מעינויים, מעונש ומיחס אכזרי, בלתי אנושי או משפיל

על כל אחד ואחת להיות חופשי מעינויים, מעונש ומיחס אכזרי, בלתי אנושי או משפיל הקשורים במיניות, הכוללים: מנהגים מסורתיים מזיקים, עיקור, מניעת הריון, או הפלה בכפיה; וצורות נוספות של עינוי, יחס אכזרי, לא אנושי ומשפיל שבוצעו על רקע מיני, מגדרי, נטייה מינית, זהות וביטוי מגדרית ושונות גופנית.

5. הזכות להיות חופשי מכל צורה של אלימות וכפייה

על כל אחד ואחת להיות חופשי מאלימות או כפייה הקשורה למיניות, וזה כולל: אונס, התעללות מינית, הטרדה מינית, בריונות, ניצול ועבדות מינית, סחר למטרה של ניצול מיני, בדיקת בתולין ואלימות על רקע רושם או מימוש של התנהגות מינית מסוימת, זהות וביטוי מגדרי ושונות גופנית.

6. הזכות לפרטיות

לכל אחד ואחת הזכות לפרטיות הקשורה למיניות, חיי מין והחלטות הקשורות לגוף, וליחסי מין בהסכמה ללא הפרעות או התערבות חיצוניים. זה כולל את הזכות לשלוט על חשיפת המידע האישי הקשור במיניות.

7. הזכות לבריאות ברמה הגבוהה ביותר האפשרית, הכוללת בריאות מינית; עם האפשרות

לחוויות מיניות מענגות, מספקות ובטוחות

לכל אחד ואחת הזכות לרמה הגבוהה ביותר האפשרית של בריאות ורווחה בנוגע למיניות, הכוללת את האפשרות לחוויות מיניות מענגות, מספקות ובטוחות. זה מצריך זמינות, נגישות וקבילות של שירותי בריאות איכותיים וגישה לתנאים המשפיעים וקובעים בריאות, כולל בריאות מינית.

8. הזכות ליהנות מיתרונות הקדמה המדעית ויישומיה

לכל אחד ואחת הזכות ליהנות מיתרונות הקדמה המדעית ומיישומיה הקשורים למיניות ובריאות מינית.

9. הזכות למידע

לכל אחד ואחת אמורה להיות גישה למידע מדעי מדויק ומובן הקשור במיניות, בריאות מינית וזכויות מיניות, דרך מקורות מגוונים. אין לצנזר, לעכב או להציג שלא כהלכה מידע מסוג זה באופן שרירותי.

10. הזכות לחינוך והזכות לחינוך מיני מקיף

לכל אחד ואחת הזכות לחינוך ולחינוך מיני מקיף. חינוך מיני מקיף צריך להיות מותאם גיל, מדויק מבחינה מדעית, כשיר מבחינה תרבותית ומבוסס בזכויות האדם, בשוויון מגדרי ובגישה חיובית למיניות ועונג.

11. הזכות להיכנס, ליצור ולבטל ברית נישואים וסוגים דומים של קשרים, המבוססים על שוויון

והסכמה חופשית ומלאה

לכל אחד ואחת הזכות לבחור אם להתחתן או לא ואת הזכות להיכנס באופן חופשי ובהסכמה מלאה לברית הנישואין, שותפות או סוג אחר של קשרים. כל בני האדם זכאים לשוויון זכויות בתחילת, אמצע או סוף נישואין, שותפות, וכל סוג אחד של קשרים, בלי אפליה או הדרה מכל סוג. זכות זו כוללת זכויות חברתיות שוות והטבות אחרות, ללא תלות בסוג הקשר.

12. הזכות להחליט האם להביא ילדים/ות לעולם, מספר הילדים/ות והפרשי הגיל ביניהם ולקבל

את המידע ואת האמצעים לעשות זאת

לכל אחד ואחת הזכות להחליט האם להביא ילדים/ות לעולם, מספרם והפרשי הגיל ביניהם. כדי לממש זכות זו, נדרשים גישה ותנאים המשפיעים על בריאות ורווחה, לרבות שירותי בריאות מינית ובריאות הרבייה הקשורים להריון, אמצעי מניעה, פריון, הפסקת הריון ואימוץ.

13. הזכות לחופש מחשבה, דעה וביטוי

לכל אחד ואחת זכות לחופש מחשבה, דעה וביטוי בקשר למיניות והזכות להביע את מיניותן/ם באמצעות מראה, דרכי תקשורת וההתנהגות מסוימים, תוך שמירה על כבודם של אחרים.

14. הזכות לחופש ההתאגדות וההתכנסות שלווה

לכל אחד ואחת הזכות להתארגן, להצטוות, להיוועד, להגן על ולהפגין בדרך לא אלימה בכל נושא, כולל על נושאים הקשורים למיניות, בריאות מינית וזכויות מיניות.

15. הזכות להשתתף בחיים הציבוריים והפוליטיים

כל אחד ואחת זכאי לסביבה שמאפשרת השתתפות פעילה, חופשית ומשמעותית ותרומה להיבטים האזרחיים, חברתיים, תרבותיים, פוליטיים ואחרים הקשורים לחיי האדם, ברמה המקומית, לאומית, אזורית ובין לאומית. בפרט, כל אחד ואחת זכאי להשתתף בהתפתחות ויישום של מדיניות הקובעת את רווחתו, לרבות מיניותו ובריאותו המינית.

16. הזכות לגישה לצדק, ריפוי ופיצוי

לכל אחד ואחת הזכות לגישה לצדק, לריפוי ולפיצוי בעקבות הפרה של הזכויות המיניות. הדבר מחייב נקיטת אמצעים חינוכיים, חקיקתיים, שיפוטיים ואחרים שיהיו יעילים, הולמים ונאותים. ריפוי כולל פיצוי באמצעות גמול, השבה, שיקום, שביעות רצון וערבות שדברים לא יחזרו על עצמם.

האגודה העולמית לבריאות מינית (WAS) היא ארגון רב-תחומי עולמי, בו חברים אגודות מדעיות, ארגונים לא-ממשלתיים ואנשי מקצוע בתחום מיניות האדם, המקדם בריאות מינית לאורך רצף החיים וברחבי העולם, באמצעות פיתוח, קידום ותמיכה בסקסולוגיה (תחום הידע והטיפול העוסק במיניות) ובזכויות מיניות לכל. האגודה העולמית לבריאות מינית מקיימת זאת באמצעות פעולות הסברה, נטוורקינג (רישות) ועל ידי סיוע בחילופי מידע, רעיונות וחוויות, כמו כן בקידום מחקר מבוסס ראיות בנושא מיניות, חינוך מיני וסקסולוגיה קלינית (טיפול מיני), עם גישה רב-תחומית. ההכרזה על הזכויות המיניות הוצהרה לראשונה באסיפה העולמית ה-13 לסקסולוגיה, בוולנסיה, ספרד, ב-1997 ולאחר מכן, ב-1999 אושרה גרסה נוספת בהונג קונג על ידי העצרת הכללית של ה-WAS. ב-2008 אושרה פעם נוספת, בהצהרת ה-WAS: בריאות מינית עבור המילניום. ההצהרה המתוקנת אושרה על ידי המועצה המייעצת של WAS במרץ 2014.